

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XV.

2 МАРТА 1897.

БРОЈ 10

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 ДИНАРА
НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 „
За стране земље на годину 9 „

ПРЕТПЛАТУ ВАЂА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ.

На збору грађана београдских, држаном 23 фебруара 1897 год. за избор два члана суда, имало је према гласачком списку право гласа 3016 грађана; од ових дошло је и гласало свега 535 гласача и изабрати су савршеном већином гласова

ЗА ЧЛАНОВЕ СУДА:

**г. г. Бранимир Ј. Рајић, адвокат, и
Ђорђе Карајовановић, адвокат.**

Против овог избора није дата у законом року ни усмена ни писмена жалба, те је према томе овај избор пуноважан.

О овоме се извештава грађанство ради знања.

Од суда општине београдске, 27 фебруара 1897 год. АБр. 951 у Београду.

ОБЈАВА

Командант VII пуковског округа, актом својим од 25 фебруара о. г. № 1891, доставио је суду општине београд. предпис г. министра војеног од 19 фебруара о. г. Е. № 1207 којим се наређује:

1. Да сви резервисти редовне војске, у случају позива на вежбу, понесу собом прописну своју обућу у добром стању, а тако исто и по један копоран израђен од сукна боје затворене, — црна или мрка; а обвезници неборци још по један пар опанка у резерви, сем тога неборци да дођу на вежбу у свом прописном оделу, било то чоњано или сукнено, само да је затворене боје.

2. Сви обвезници I позива народне војске да набаве у што краћем року одело прописно за њих, како би, у случају по-

зива, могли на вежбу доћи са прописним оделом.

3. Да сви обвезници редовне и I-ог позива народне војске одмах набаве и, у случају позива на вежбу, собом понесу по једну торбу са упртачима (торбу упртачу) за ношење резервне хране, резервне муниције и других ситница.

Ширина ове торбе треба да је 25—30 сантиметара а дужина 30—35 сантиметара, но у опште толика и таквих размера, да напуњена лепо и угодно налаже на леђа.

4. Да резервисти у опште не долазе на вежбу у дугачким кошуљама од кудељног платна, пошто се због њихове гломазности пепају панталоне приликом облачења већ нека собом понесу краће кошуље.

Од суда општине града Београда, 1 марта 1897 г. ОВБр. 356, Београд.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
6 фебруара 1897 год.

Председавао председник г. Ник. П. Пашић; присуествовао члан суда г. Јов. Антонијевић; од одборника били: г. г. Стеван Максимовић, Ђ. Милчишевић, Којадин С. Караџић, Ђ. Р. Одавић, И. Козлић, Сава М. Цевапковић, Коста Чупић, М. О. Петровић, Бран. Ј. Рајић, Д-р Марко Т. Леко, Дамњан Стојковић, Евг. М. Чоловић, Д-р Л. Пачу, Н. Спасић, Д. Ђирковић, Љуб. Живковић, Влад. Чортановић, Коста Д. Главинић, Р. Драговић, Милутин Ј. Марковић, Д. М. Ђорђевић, Младен П. Тодоровић, М. Капетановић, Влад. М. Ђорђевић, С. Ј. Азријел, М. Савчић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 31 јануара 1897 год. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта Управе Вар. Београда и њених одељака АБр. 555, 601, 532, 539, 574, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да је Аранђел Јанковић бив. надзорник калдрме доброг владања и сиротног имовног стања; да су му непознати Стеван Стричевић раденик обућарски, Радован Алексић бив. чувар осуђенички, Илија Продановић без занимања и Тинка Јовановић удова.

III

По прочитању молбе Крете Петровића пензионера Ст.Бр. 319 одбор је изјавио мишљење, да се молиоцу може дати тражено уверење о његовом породичном односу.

IV

По прочитању молбе Михаила Јанковића каф. АБр. 850, којом моли да се ослободи дужности татора цркве Вазнесенске са разлога у молби наведених, одбор је решио,

да се Михаило Јанковић каф. ослободи дужности татора цркве Вазнесенске одређујући на његово место за татора Стевана Марковића трговца.

V

По прочитању протокола лицитације АБр. 525, држане за давање под закуп пошаше, одбор је решио,

да се пошаша на општинским утринама према прописаним погодбама изда под трогодишњи закуп за 189-седму, 189-осму и 189-девету годину Ђорђу Дебељевићу овд. за годишњу аренду од хиљаду осам стотина седамдесет и један динар.

VI

Председник износи одбору на решење молбу Светозара Влајковића АБр. 432 и 851, којом моли, да му општина уступи општинског земљишта за подизање столарске радионице; исто тако подноси одбору на решење изјаву Ранка Гоћевца на решење одборско од 10 децембра 1896 год. АБр. 10626 односно његовог тражења, да му се уступи општинског земљишта за подизање фабрике. Одбор је одлучио,

да се оба ова предмета упуте грађевинском одељењу и одборској комисији за од-

ређивање какве радње у којим улицама и на којим местима могу бити, на извештај и мишљење.

VII

Председник извештава одбор, да је за проширење варош капије експроприсано од имања Браће Илића извештан део и цело имање Николе Миловановића; да сопственици тих имања траже, да им се процењена сума, коју је и одбор општински одобрио, исплати, те да одма по пријему новца куће поруше и уступе општини земљиште.

Одбор је с обзиром на неопходност извршења регулације на овоме месту решио,

овлашћује се председник општине, да исплату ова два имања у споразуму са сопственицима изврши на начин који му се најзгоднији учини, па да о учињеном извести одбор.

VIII

Одборник г. Др. Лаза Пачу предлаже да се с обзиром на новчану оскудицу касе општине, за неко време престане са експропријацијом земљишта за регулацију вароши, Одбор је одлучио да се овај предлог одмах стави на дневни ред за решавање.

IX

Одборник г. Љуб. Живковић пита, да ли стоји у истини, да је извесним личностима давано из општине благајнице новаца на име позајмице. Председник је одговорио,

да су донета давате позајмице из касе општине општинским чиновницима и да ће о овоме поднети извештај приликом претреса буџета за ову годину.

X

Председник објављује да је на дневном реду решавање о увођењу нове претплатне листе за приватне потрошаче електричне струје за осветљење, на коју је листу друштво било пристало па после одустало. Одбор је одлучио,

да одборници г. г. Милутин Ј. Марковић, Љуб. Живковић и Бран. Ј. Рајић са г. Ђоком М. Станојевићем изнађу начин,

како да се уведе у живот нова претплатна листа, на коју друштво не пристаје, па да свој извештај поднесу првој одборској седници. Исти повереници да проуче и то, шта би требало предузети од стране општине на основу уговора и закона противу друштва за његове против уговорне поступке.

XI

Председник износи одбору на решење извештај комисије о експропријацији имања Вл. Тајсића пензионера.

По прочитању тога извештаја АБр. 10961/96 одбор је решио,

да се према овом извештају приступи експропријацији оног дела имања Вл. Тајсића, које још није заузето, онда, кад општини буде затребало, а онај део, што је већ заузела општина и као улицу калдрмисала да се одмах експроприше. Експропријација и процена како првог тако и другог дела имања да се учини по грађевинском закону за варош Београд. —

Напомена. Овом приликом је одборник г. Н. Спасић напоменуо, да је пок. Ф. Макензија поклатио потребно земљиште за зидање Св. Савске цркве и да општина према овоме неће имати шта да откупује за ову потребу.

XII

На предлог Управе трошаринске АБр. 246, одбор је решио,

да се лицима, било приватним, било чиновницима и званичницима ђумручким и трошаринским, који поткаже, да је мање пријављено дрва за гориво за наплату трошаринске таксе, издаје на име награде једна трећина од наплаћене казне.

XIII

Председник износи одбору на решење предлог команде дунавске дивизијске области, да општина сазида шталу и зграду на државном зе-

КРАЉ УРОШ I ВЕЛИКИ

ИСТОРИСКА РАСПРАВА

Мото: Credere una cosa, perché si è udito dirla è perché non si è avuto cura di esaminarla, fa torto all'interdetto dell'uomo. Leopardi

НАПИСАЛИ:

П. Ј. ГРЕБЕНАРОВИЋ и Т. КОВЛИШКА

(По препоруци Академијског Савета Велике Школе ова је расправа израђена нарочитом видовданском нарадом општине београдске у 1895. год.)

(наставак)

Ово добро дође Отокару II који се сад заузме за војводу корушког. Штајерска му се сада обрати за помоћ и пошто јој обећа, она устане децембра 1250 год. У пролеће 1260 г. пође на њу Стеван бан; али пошто је већ тамо била Отокарова војска, повуче се у јуж. Штајерску на границу Хрватске, да пази да не би Отокар II напао на Хрватску.

Ствар је на послетку дошла дотле да се је морао и сам Бела IV кренути на Чешку. Овом је приликом између осталих и *наш краљ Урош* дао помоћ Бели као и у дру-

гим приликама, јер сам Отокар II у свом писму папи казује, да је у Белиној војсци било: „Грка, Бугара, *Рахана* (Срба) и босанских јеретика.“⁽¹⁾ Јуна (12) 1260 године отпочне се страшна битка код *Кресенбруна* (Kroissenbrunn) у којој Бела претрпи такав пораз да је био принуђен тражити мир. После овог рата отиде Бела „са краљицом Маријом и своја два сина у Беч (1262) да потпише уговор мира.“⁽²⁾ Том су приликом са Белом отишли у Беч и: гех *Mátehoiviас* (Рагислав бан мачвански), са својом ћерком Кунелундом *tres reges ex Servia* (Урош са своја два сина, Драгутином и Милутином) и 50 *duces potentis* које угарских а које српских великаша.“⁽³⁾ Као залога пожуном миру буде заручен „млађи син Белин, Бела са Кунелундом *бранденбуршом*, нећаком Отокара II.“ „Та је женидба имала бити у јесен (5 окт.) 1264 г. на месту при утоку Фишаве у Дунав на две миље од Беча. Непрегледни

(1) Epistola Ottocari ad Alexandrum IV; — Engel; Gesch. d. Ung. Reich. etc. s. 375; — Xessler; s. 593.

(2) Gessler; s. 601.

(3) Engel; Gesch. d. Ung. B. s. 376; Xessler вели да је у овој пратњи био и некакав руски поглавар Даниел Романовић.

број сјајних шатора, а међу њима у облику цркве направљен је најсјајнији за цркву, у којој ће се младенци венчати. Најпре дође чешки краљ са младом; онда краљ Бела са својим сином. Уз краља Бела био је Данијел кнез руски, *Урош краљ српски са својим синовима Драгутином и Милутином*, бан и још неколико великаша српских.⁽¹⁾

У ово време, кад је била уговорена женидба, по свој прилици биће, као што то тврде и сви угарски историци,⁽²⁾ да је била уговорена и удаја старије ћерке Стеванове, сина Белиног, Катарине за Драгутина сина Урошева. Том је приликом Урош сигурно по захтеву Стевановом, како веле исти историци а и биограф Данило, обећао да ће свом сину Драгутину после свадбе а још за живота свог, уступити престо. Ово је можда једна врло велика погрешка Урошева, због које је сам доцније имао рђаве последице.

П. Срећковић⁽³⁾ а и други историци тврде да је Урош овом женидбом добио

(1) Tade Smičiclas; Pov. Hrv. I g. s. 356.

(2) Engel; Gesch. d. Ung. Reich, B. III s. 228; — Пејачевић; Hist. Serv. s. 218; — Xessler; s. 593; — Браство III s. 139—143.

мљишту, у којој би се могао сместити један експропријационски коњаника, као накнаду за земљиште државно, што ће потребно бити да се експроприације за проширење споменичке улице. Одбор је одлучио,

да суд општински проучи овај предлог заједно са тражењем дивизијске команде, да општина припомогне државу у грађењу касарни у Београду и да у своје време поднесе одбору свој извештај на решење.

РЕДВНИ САСТАНАК

13 фебруара 1897 год.

Председавао председник г. Ник. П. Пашић, присуствовао члан суда г. Јов. Антонијевић, од одборника били: г.г. Влад. Чортановић, Д. Ђирковић, Којадин С. Караџић, Ђ. Димитријевић, И. Козлић, Дамјан Стојковић, М. О. Петровић, Тоша Селесковић, Др. Марко Т. Леко, Коста Д. Главинић, Др. Л. Пачу, Стеван Максимовић, Д. М. Ђорђевић, Н. Спасић, Коста Чупић, Бран. Ј. Рајић, Р. Драговић, Влад. М. Ђорђевић, Ђ. Р. Одавић, Гаврило Бркић, Ј. Стефановић, Љуб. Живковић, Мих. Павловић.

I

Прочитан је записних одборских одлука седнице држане 6 фебруара 1897 год. и учињене су ове измене и допуне,

у одлуци КњБр. 63, да је предлог одборника г. Др. Л. Пачуа потекао и с обзиром на нов грађевински закон;

у одлуци КњБр. 64, да се списак о датим позајмицама поднесе одбору у првој седници;

у одлуци КњБр. 66, да се од имања Вл. Тајсића експроприације по истом закону грађевинском само онај део, што је већ калдрмисан а односно осталог имања и тражења преноси се на дневни ред.

Напомену у истом решењу учинио је одборник г. Вл. Чортановић и г. Спасић само, да и тај поклон оспорава.

Да решење под КњБр. 68, гласи: „да суд општински проучи овај предмет у своје време изнесе га одбору на решење“ а све остало да се изостави.

Мачву и Срем. Но кад узмемо листине угарске тога доба и прегледамо којим је провинцијама управљала мађарска власт: видимо да Мачва има своје банове који су стајали под угарском влашћу. Тако видимо да је тамо управљао Рагислав па његови синови Бела и Михаило; но не само то, но и после 1270, 1271 па чак и 1280 године налазимо у мађарским повељама да тамо владају мађарски бани: Хенрик, Ана и т. д. Сем тога да је Мачва заиста била у српским (Урошевим) рукама, не би он имао никакве нужде ратовати за њу 1267 г. са Мађарима. Али, и ако Урош овом синовљевом женидбом није добио никаквога мираза, ипак је он овим постигао велики успех, а тај је: *што су Маџари од овога доба дигли руке од Хума за свагда*, што је наравно за Србију била велика добит.

Но Урош се није задовољио само овим, већ је гледао да и Мачву истргне из Угарске руке и присаједини својој краљевини, због чега и на скоро 1267 г. поквари пријатељство са Угрима. У ово доба у Угарској насташе свађе између Беле IV и сина му Стевана. Млађи син Беле IV, Бела владао је самостално, док његов старији брат

II

Одборник г. Михаило Павловић примећује, да је разрез коморе, пре неколико дана, врло неправедан и пита да ли се зна прецизно, колико и какве клице имају београђани да даду, предник је изјавио,

да ће на ово питање одговорити кад прегледа акта о овоме, којом ће приликом поднети одбору на увиђај и списак разреза.

III

Одборник г. Гаврило Бркић предлаже, да се држи преко недеље по једна ванредна седница, у којој би се решавало о предлозима појединих одборника, председник је изјавио,

да ће по потреби сазивати и ванредне седнице, а да сваки одборник, ако би имао шта предложити, да тај свој предлог упути председнику општине писмено.

IV

По прочитању акта Управе вар. Београда и њених одељака АБр. 708, 665, 714, 765, 704, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да је Јозеф Хасон трг. доброг владања и средњег имовног стања; да су доброг владања и сиротног имовног стања Стојан Костић овд. трговац, Јов. Ковачевић бив. извршитељ, Јован Вуковић Ђурчијски калфа; да је Риста П. Милушић бив. трговац доброг владања и да је под стечајем; да су му непознати Младен Тодоровић таљигаш, Лазар Јанић слуга, Димитрије Јанић шегрт, Прока Стефановић сензал и Младен Пауновић обућар. —

V

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби Ст. Бр. 288 и 403, одбор је изјавио мишљење,

да се Смиљани удовој Проке Вуковића и Михајлу Петровићу глумцу може дати тражено уверење о њиховом породичном односу.

Стеван није имао никакве власти. Но кад још Стеван дочекује и то, да је његов отац Бела намеран поставити за правог наследника млађег брата његовог, устане против оца да је дошло чак до рата. Сем тога, у ово су време Мађари имали сукобе и са Бугарима, и сад краљ Урош науми да изврши своју намеру, те 1267 г. по свој прилици у договору са својим рођаком, бугарским царем Константином Техом, удари на Угарску. Но пошто бани тад престаше свађе у Угарској, јер Бела IV призна свог старијег сина Стевана за правог наследника, краљ Урош не само да није ништа успео већ, као што дознајемо из једне угарске повеље од 9 априла 1269 год., буде одбијен и потучен. те се опет мораде са њима мирити. Та повеља гласи: *Hinc est, quod cum nos (Bela IV) pro contumacia et propter devaluatione terre de Machui auxilium carissimi nepotis nostri Bele ducis Contra Wros regem Serwie nostrum exercitum destinasset, fidelis iuvenis noster Michael filius Petri de genere Chak, in conflictu ipsius regis contra oppositam aciem fortiter dimicavit, letale vulnus excipiens, faudabititer preliando, sicut etiam per karis-*

VI

По прочитању молбе Јована Обрадовића приватјера АБр. 885, одбор је решио,

да се Јован Обрадовић ослободи дужности присутника при кв. врачарском из разлога у молби наведених а суд општински да на његово место друго лице одреди.

VII

По прочитању извештаја комисијског Бр. 192, одбор је одобрио,

одређену осу у улици Лебарској (новој Пајсијевој).

VIII

Председник износи одбору на решење извештај одборског повереништва о прегледу свих општинских благајница.

По прочитању тога извештаја, одбор је одлучио,

да се овај извештај одштампа у општинским новинама, како би га одборници могли проучити и своје примедбе учинити.

IX

Поводом решења одборског о штампању извештаја повереништва о прегледу одбор је одлучио,

да се од сада сваки извештај одборског повереништва објављује у општинским новинама, за које председник општине нађе, да треба да се објави према важности његовој и ствари о којој говори.

X

На предлог неколицине одборника одбор је одлучио,

да се за прву одборску седницу после ове стави на дневни ред решавање о томе,

да се од сада у име наплате трошаринске таксе не примају менице, него да се кредит појединим дужницима може давати само на залогу самога еснапа или артија од вредности.

simum ducem Belam nobis constitit, ut idem Michael in ipsa area certaminis, duos barones, videlicet generum eius dem Wros, et filium magistri tavarnicorum morum, captivasset. quos cum armis militaribus et dextrariis valentibus nobis presentavit; quorum veritas et notitia per..... Annam..... et..... Belam nobis fuit reuelata. Qui per nos cum fuissent inquisiti retulerunt, ut cum Michaeli fidei nostro in ocligentis marcis convenissent se redempturos de quibus etiam idem Michael crucem preciosam deligno Domini ad visum Belo ducis recipisset, quam nos una cum regina consorte nos cariss inspicere requisivissemus, ipsam crucem vidimus continere de Ilgno Domini longitudinem unius palme et dimidie, latitudinem valere palmaa; formatam in auro decem marearum precionis gemmis et lapidibus mirabi liter ordinatam estimata in valore quingentes marcas auri, lupidum et gemmarum ect.“⁽¹⁾

(Наставиће се)

(1) Hejer: Codex diplom. R. Hung. T. IV, vol. 3, p. 490; T. V v. 1, p. 24. — До овог смо цитата дошли добротом госп. Љ. Ковачевића проф. Вел. Школе.

